

Schoolondersteuningsprofiel Attendiz

1. Inleiding

Alle scholen baseren hun onderwijs op de zeven kernwaarden zoals die door het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs zijn ontwikkeld:

1. Is ambitieus en werkt planmatig vanuit een missie en visie aan innovatie en het meten, verbeteren en borgen van kwaliteit;
2. Realiseert voor elke leerling op basis van het ontwikkelingsperspectief een passende en duurzame deelname aan onderwijs en samenleving;
3. Werkt vanuit gedeelde verantwoordelijkheid, op basis van actieve betrokkenheid en heldere communicatie met ouders/opvoeders en jongeren aan de realisatie van onderwijs (-zorg) arrangementen;
4. Wordt gekenmerkt door orthodidactisch en orthopedagogisch handelen binnen een veilig, uitdagend en respectvol leerklimaat;
5. Heeft medewerkers in dienst met specifieke competenties die samenwerken in een multidisciplinaire omgeving;
6. Zet aangepaste voorzieningen in op het gebied van de fysieke omgeving, vervoer, ICT, leer- en hulpmiddelen en materialen;
7. Werkt nauw samen in de keten van (regulier) onderwijs, zorg en arbeid en is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitwisselen van kennis en expertise.

2. Gegevens school

2.1 Algemene en contactgegevens

naam : VSO Het Mozaïek Almelo
adres : Cesar Franckstraat 3, 7604 JE Almelo
tel.nr. : 088 02 03 700
e-mailadres : vso-almelo@mozaiektwente.nl
website : www.mozaiektwente.nl
directeur : mevr. M. Freericks

2.2 Onderwijsvisie / schoolconcept

Deze informatie is terug te vinden in onze schoolgids, te vinden op de website van de school.

2.3 Kengetallen leerlingenpopulatie huidig schooljaar en afgelopen 3 schooljaren

Hier worden feitelijke gegevens over de leerlingpopulatie genoteerd; het overzicht van het aantal leerlingen en het overzicht van de uitstroomgegevens van de leerlingen.

2.3.1 Overzicht van het aantal leerlingen

Telling op 1 oktober, per jaar	Aantal leerlingen
2013	111
2012	122
2011	120
2010	113

Tabel 1: Leerling telling per 1 oktober

2.3.2 Overzicht van de uitstroomgegevens van de leerlingen

In onderstaande tabel 2 wordt de uitstroom in relatie tot het ontwikkelperspectief weergegeven. Vervolgens worden in tabel 3 de uitstroomgegevens 2012/2013 van onze school gepresenteerd. Daarbij kijken we naar 2 factoren; uitstroomniveau en uitstroombestemming. In de tabel daaronder, tabel 4, presenteren we de uitstroomgegevens van de afgelopen 3 schooljaar bij elkaar opgeteld.

Uitstroom in relatie tot ontwikkelperspectief/handelingsplan

Is de verwachting die we opschreven in het ontwikkelperspectief van de leerling reëel gebleken? Konden we deze verwachting naar boven bijstellen of moesten we juist een stap terug doen? Zie de resultaten in hieronder gepresenteerde tabel 5.

Uitstroom in relatie tot ontwikkelperspectief/handelingsplan			
Schooljaar	Aantal leerlingen	OPP gehaald of hoger dan verwacht	OPP niet gehaald
2011/2012	53	45	8
2012/2013	65	56	5

Tabel 2: Uitstroom in relatie tot ontwikkelperspectief/handelingsplan (exclusief crisisleerlingen)

Uitstroomgegevens 2012/2013 (exclusief crisisleerlingen)

Uitstroomgegevens 2012/2013	Aantal leerlingen	Percentage
Uitstroomniveau		
VO - P & ZML	7	11%
VO - VMBO BB	20	32%
VO - VMBO KGT	34	54%
VO - HAVO/VWO	2	3%
Totaal	63	100%
Uitstroombestemming		
Arbeid	21	32%
Dagbesteding	4	6%
Onbekend	2	3%
OPDC	1	2%
Overig	0	0%
Regulier	21	32%
SO	0	0%
Thuis	0	0%
VSO	16	25%
Totaal	65	100%
Uitstroombestemming tussentijdse verwijzingen		
Cluster 3 school	0	0%
Cluster 4 school	14	70%
Regulier (incl OPDC)	6	30%
SBO	0	0%
Totaal	20	100%

Tabel 3: Uitstroom schooljaar 2012/2013

Toelichting bij tabel 3: voor VSO Het Mozaiek is onder uitstroombestemming 'arbeid' uitstroom naar een leerwerktraject verstaan. Bij uitstroombestemming 'VSO' gaat het om leerlingen die zijn uitgestroomd naar het cluster 2, 3 of 4 onderwijs. Ten aanzien van de tussentijdse verwijzingen zijn er 5 leerlingen naar elders uitgestroomd: deze zijn niet opgenomen in tabel 3.

Uitstroomgegevens door de jaren heen (exclusief crisisleerlingen)

Uitstroomgegevens 2010/2013	Aantal leerlingen	Percentage
Uitstroomniveau		
VO - P & ZML	22	13%
VO - VMBO BB	49	30%
VO - VMBO KGT	85	52%
VO - HAVO/VWO	9	5%
Totaal	165	100%
Uitstroombestemming		
Arbeid	54	32%
Dagbesteding	7	
Onbekend	8	
OPDC	2	
Overig	2	
Regulier	53	
SO	0	
Thuis	0	0%
VSO	44	26%
Totaal	170	58%
Uitstroombestemming tussentijdse verwijzingen		
Cluster 3 school	2	4%
Cluster 4 school	31	66%
Regulier (incl OPDC)	14	30%
SBO	0	0%
Totaal	47	100%

Tabel 4: uitstroomgegevens over de afgelopen 3 schooljaren gecumuleerd: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013

Toelichting bij tabel 4: voor VSO Het Mozaiek is onder uitstroombestemming 'arbeid' uitstroom naar een leerwerktraject verstaan. Bij uitstroombestemming 'VSO' gaat het om leerlingen die zijn uitgestroomd naar het cluster 2, 3 of 4 onderwijs. Ten aanzien van de tussentijdse verwijzingen zijn er 21 leerlingen naar elders uitgestroomd: deze zijn niet opgenomen in tabel 4

Bestendiging plaatsing

Naast de uitstroomgegevens bekijken we of de leerlingen goed zijn verwezen, oftewel, volgen de verwezen leerlingen nu nog onderwijs op de scholen waarnaar zij verwezen zijn? [andere formulering bij uitstroom VSO, zoals dagbesteding, arbeid etc.].

Bestendiging plaatsing 2010/2011, 2011/2012	Tussentijds (N=...)	Voortgezet Onderwijs (N=...)
Nog ingeschreven op verwezen school: 20 lln	100%	100%
Bij instroom sloot het leerniveau aan: 19 lln	100%	100%
Bij instroom sloot de sociaal-emotionele ontwikkeling aan: 12 lln	100%	100%

Tabel 5: Bestendiging plaatsing 2010-2011

Bij de 20 "nog ingeschreven op verwezen school" leerlingen zitten ook leerlingen die bijv. naar een VSO school zijn verwezen.

De school beschikt niet over gegevens m.b.t. bestendiging plaatsing 2011-2012.

3. Basisondersteuning

Zoals reeds gesteld in de inleiding: de scholen voor (v)so komen pas in beeld indien blijkt dat de ondersteuningsmogelijkheden van regulier onderwijs ontoereikend zijn. De expertise van het SO sluit derhalve aan op de basisondersteuning van het samenwerkingsverband.

4. Extra ondersteuning:

Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

In dit hoofdstuk van het school ondersteuningsprofiel wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden een school heeft. Extra ondersteuning wordt omschreven in termen van 'arrangementen' die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school.

Een arrangement bestaat uit meerdere onderdelen. Het gaat om expertise, aandacht en tijd, voorzieningen, mogelijkheden van het gebouw en samenwerking. Een arrangement bestaat niet uit een enkel onderdeel zoals bijvoorbeeld alleen expertise. Dat is een te smalle basis voor een complete aanpak.

Hieronder worden onze arrangementen gepresenteerd. Deze arrangementen zijn een onderdeel van 'de waaier' van het passend speciaal onderwijs binnen het samenwerkingsverband.

Arrangementen van de school

Arrangement van de school (1):	<p><u>Arrangement vervolgonderwijs:</u> De school heeft een aanpak voor leerlingen die in hun onderwijs behoefte hebben aan aanpassingen in relatie tot hun internaliserende (psychiatrische) problematiek; autisme spectrum stoornissen, angst- en stemmingsstoornissen. Deze leerlingen worden op basis van hun leervorderingen en/of cognitieve vermogens in staat geacht om het programma van het VMBO onderwijs in een aangepaste leeromgeving te doorlopen. De leerlingen hebben behoefte aan structuur en duidelijkheid in tijd en ruimte, een veilige en prikkelarme omgeving en een pedagogisch en onderwijskundig aanbod dat werkt vanuit voor structureren naar zelf reguleren.</p> <ul style="list-style-type: none">• Algemene uitgangspunten instroom :<ul style="list-style-type: none">- IQ \geq 80 en/of- Bij instroom in eerste leerjaar: didactisch niveau bij instroom \geq eind groep 6 niveau en/of- Bij tussentijdse instroom leervorderingen op VMBO-BB, KB of TL niveau en/of- (verwachte groei in) sociaal-emotionele ontwikkeling is dusdanig dat voldoende voldaan wordt aan de eisen om het eindniveau van dit arrangement te behalen• Doelen geformuleerd op basis van kerndoelen VSO (leergebied overstijgend) en programma van toetsing en afsluiting (PTA) regulier voortgezet onderwijs• Leerroutes:<ul style="list-style-type: none">- VMBO-BB en KB zorg en welzijn in samenwerking met regulier VO- VMBO-BB en KB administratie in samenwerking met regulier VO
---------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - VMBO-BB en KB bouw- en elektrotechniek in symbiose met regulier VO - VMBO-TL staatsexamen volledig binnen VSO het Mozaïek Almelo <p>Aanbod van leerroutes is afhankelijk van het aantal leerlingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindniveau: 4 VMBO-BB, 4 VMBO-KB of 4 VMBO-TL • Uitstroombestemmingen: vervolgonderwijs en arbeid (leerwerktraject)
Invulling van het arrangement op onderstaande gebieden:	
Deskundigheid:	<p>Docenten met Master-SEN opleiding Inzet onderwijsassistenten bij praktijkvakken Advisering docenten en assistenten door orthopedagoog Advisering docenten door adjunct-directeur op onderwijskundig vlak, waaronder methodes en didactisch niveau Tweedegraads docenten voor Nederlands en Engels Dyslexiespecialist Consultatie bij schoolarts en fysiotherapie mogelijk Inzet van/advisering door Commissie van Begeleiding bestaande uit directie, orthopedagogen, schoolarts en schoolmaatschappelijk werk mogelijk Aanbod van structuur, waarbij wordt gewerkt van voorstructureren naar zelfreguleren (van dagplanners naar weekplanners, van voorgeplande studiewijzers naar zelf inplannen van het schoolwerk, van mentorgesprekken op vaste momenten naar mentorgesprekken op basis van hulpvraag, van een individuele werkplek naar werken in groepjes etc.) Schoolmaatschappelijk werkster, onder andere als brugfunctie tussen school, thuis en hulpverlening</p>
Aandacht en tijd:	<p>Voorafgaand aan plaatsing intakegesprek met ouders/verzorgers en evt. school van herkomst, met mogelijkheid tot verlengde intake en milieu-intake Mogelijkheid tot afstemmingsoverleg met betrokken voordat leerling start op het Mozaïek. N= gemiddeld 10. Vaste mentor in alle klassen. Onderbouw: theorievakken door vaste docent in stamlokaal, praktijkvakken door praktijkdocent en onderwijsassistent. (Twee)wekelijkse mentorgesprekken. Bovenbouw: theorievakken voor een drietal vakken door de vakdocent, overige theorie- en praktijkvakken door vaste docent. Leerroute techniek bovenbouw: praktijklessen op regulier VO, waarbij docent/assistent Mozaïek aanwezig is. Pauzes: maximaal 5 klassen en toezicht door personeel. Pleinwacht voor schooltijd, toezicht bij verlaten school na schooltijd. Er wordt gewerkt met een vast lesrooster. Duidelijke en schoolbrede afspraken omtrent gebruik telefoon en computer. Leerlingen verblijven tijdens pauzes op het schoolterrein Verlaten schoolterrein onder begeleiding personeel Eten/drinken in de eigen klas</p>
Voorzieningen:	<p>Methode voor seksuele voorlichting afgestemd op jongeren met ASS Sociale en communicatieve vaardigheidstraining ontwikkeld door Steunpunt Autisme Afzonderlijke lokalen voor praktijkvakken, waaronder kooklokaal, handvaardigheid lokaal, technieklokaal, groenlokaal Intern gymlokaal Aanpassingen bij lees- en spellingsproblemen, waaronder Kurzweil, inzet</p>

	<p>computer/laptop</p> <p>Hulpmiddelen ten aanzien van motoriek, waaronder wiebelkussen, tangles</p> <p>Schoolbrede afspraken omtrent visualisatie (gebruik vast lettertype voor leerling communicatie, inzet digibord, klassenregels en lesrooster op papier e.d.).</p>
Gebouw:	<p>Prikkelarme leeromgeving: beperking visuele prikkels in zowel gangen als lokalen</p> <p>Onderbouw: mogelijkheid tot individuele werkplekken</p> <p>Leerlingen hebben bij alle vakken een vaste werkplek</p> <p>Bijruimtes en time-out ruimtes</p> <p>Afgebakend schoolplein</p> <p>Afzonderlijk spel- en rustplein</p> <p>Vaste rookplek op schoolplein</p>
Samenwerking:	<p>CSG Het Noordik in verband met symbiose/PTA</p> <p>Ouders (minimaal drie keer per jaar oudergesprekken, daarnaast tussentijds contact)</p> <p>Consultatie fysiotherapie en schoolarts</p> <p>Hulpverlening, Bureau Jeugd, jeugdreclassering</p> <p>Huiswerk-/RT-instituten</p> <p>Leerplichtambtenaar</p> <p>Mogelijkheid tot multidisciplinair overleg (frequentie afhankelijk van hulpvraag)</p> <p>Aanwezigheid docent bij behandelplanbesprekingen woongroepen</p> <p>Leerwerktrajecten regionaal</p> <p>ROC's</p>

Arrangement van de school (2):	<p><u>Arrangement arbeid:</u></p> <p>De school heeft een aanpak voor leerlingen die in hun onderwijs behoefte hebben aan aanpassingen in relatie tot hun internaliserende (psychiatrische) problematiek; autisme spectrum stoornissen, angst- en stemmingsstoornissen. De leerlingen hebben behoefte aan afwisseling van praktijk- en theorievakken, waarbij de nadruk ligt op het verwerven van arbeidsvaardigheden middels praktijkgerichte vakken. Daarnaast zijn de leerlingen gebaat bij oefening in algemeen dagelijkse levensvaardigheden (ADL). De leerlingen hebben sterke behoefte aan structuur en duidelijkheid in tijd en ruimte, een veilige en prikkelarme omgeving en weinig wisselingen van docent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene uitgangspunten instroom: <ul style="list-style-type: none"> - IQ < 80 en/of - Bij instroom in eerste leerjaar: didactisch niveau bij instroom < eind groep 6 niveau en/of - Bij tussentijdse instroom leervorderingen < VMBO-BB niveau en/of - (verwachte groei in) sociaal-emotionele ontwikkeling is dusdanig dat behalen eindniveau van arrangement 1 niet haalbaar wordt geacht. • Doelen geformuleerd op basis van kerndoelen VSO arbeid • Leerroutes: <ul style="list-style-type: none"> - Route facilitair (schoonmaak en koken), certificering koken in samenwerking met KPC-groep - Route techniek, certificering houtbewerking in samenwerking met
---------------------------------------	---

	<p>kenniscentrum SH&M</p> <ul style="list-style-type: none"> - Route groen (plant- en dierverzorging), SVA-certificering in samenwerking met KPC-groep <p>Aanbod van leerroutes is afhankelijk van het aantal leerlingen. Alle leerroutes hebben een aanbod op pre-VMBO-BB en VMBO-BB niveau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindniveau: 4 arbeid • Uitstroombestemmingen: arbeid en (arbeidsmatige) dagbesteding
Invulling van het arrangement op onderstaande gebieden:	
Deskundigheid:	<p>Docenten met Master-SEN opleiding</p> <p>Personeelsleden opgeleid voor certificering koken en plant- en dierverzorging</p> <p>Inzet onderwijsassistenten bij praktijkvakken</p> <p>Advisering docenten en assistenten door orthopedagoog</p> <p>Advisering docenten door adjunct-directeur op onderwijskundig vlak, waaronder methodes en didactisch niveau</p> <p>Dyslexiespecialist</p> <p>Consultatie bij schoolarts en fysiotherapie mogelijk</p> <p>Schoolmaatschappelijk werkster, onder andere als brugfunctie tussen school, thuis en hulpverlening</p> <p>Inzet van/advisering door Commissie van Begeleiding bestaande uit directie, orthopedagogen, schoolarts en schoolmaatschappelijk werk mogelijk</p> <p>Aanbod van zeer veel structuur in tijd, ruimte en docentgedrag.</p> <p>Veranderingen worden intensief voorbereid.</p> <p>Doorgaande lijn in zelfstandigheid d.m.v. werken met logboek (onderbouw) en weekplanner (bovenbouw).</p> <p>Praktische aardigheden worden ingeoeffend op basis van voordoen-samen doen- alleen doen.</p>
Aandacht en tijd:	<p>Voorafgaand aan plaatsing intakegesprek met ouders/verzorgers en evt. school van herkomst, met mogelijkheid tot verlengde intake en milieu-intake</p> <p>Mogelijkheid tot afstemmingsoverleg met betrokken voordat leerling start op het Mozaiek.</p> <p>N stamklas= gemiddeld 10.</p> <p>N praktijklessen= 4 tot maximaal 10.</p> <p>Vaste mentor in alle klassen.</p> <p>Onderbouw: theorievakken door vaste docent in stamlokaal, praktijkvakken door praktijkdocent en onderwijsassistent.</p> <p>Bovenbouw: theorievakken zoveel mogelijk door vaste docent in stamlokaal, praktijkvakken door praktijkdocent en onderwijsassistent, 50 tot 60% praktijklessen (waaronder groepsstage, sector vak, ADL), 40- 50% theorielessen.</p> <p>Groepsstage buiten schoolgebouw: begeleiding 1 op 3 tot 5.</p> <p>Pauzes: maximaal 2 klassen en toezicht door personeel.</p> <p>Pleinwacht voor schooltijd, toezicht bij verlaten school na schooltijd.</p> <p>Er wordt gewerkt met een vast lesrooster.</p> <p>Duidelijke en schoolbrede afspraken omtrent gebruik telefoon en computer.</p> <p>Leerlingen verblijven tijdens pauzes op het schoolterrein</p> <p>Verlaten schoolterrein onder begeleiding personeel</p> <p>Eten/drinken in de eigen klas</p>
Voorzieningen:	<p>Methode voor seksuele voorlichting afgestemd op jongeren met ASS</p> <p>Sociale en communicatieve vaardigheidstraining ontwikkeld door Steunpunt</p>

	<p>Autisme</p> <p>Afzonderlijke lokalen voor praktijkvakken, waaronder kooklokaal, handvaardigheid lokaal, technieklokaal, groenlokaal</p> <p>Intern gymlokaal</p> <p>(groente/tuinbouw)kas</p> <p>Tuin en grasveld voor werkzaamheden plantverzorging</p> <p>Aanwezigheid van diverse dieren ten behoeve van diervverzorging,</p> <p>Aanpassingen bij lees- en spellingsproblemen, waaronder Kurzweil, inzet computer/laptop</p> <p>Hulpmiddelen ten aanzien van motoriek, waaronder wiebelkussen, tangles</p> <p>Schoolbrede afspraken omtrent visualisatie (gebruik vast lettertype voor leerling communicatie, inzet digibord, klassenregels en lesrooster op papier e.d.).</p> <p>Inzet ondersteunende hulpmiddelen, zoals timetimer, pictogrammen</p> <p>Vaste computers in ieder theorielokaal</p> <p>Beroepsinteressesettest aanwezig</p>
Gebouw:	<p>Prikkelarme leeromgeving: beperking visuele prikkels in zowel gangen als lokalen</p> <p>Onderbouw en bovenbouw: mogelijkheid tot individuele werkplekken</p> <p>Schotten om werkplekken af te bakenen</p> <p>Leerlingen hebben bij alle vakken een vaste werkplek</p> <p>Bijruimtes en time-out ruimtes</p> <p>Afgebakend schoolplein</p> <p>Afzonderlijk spel- en rustplein</p> <p>Vaste rookplek op schoolplein</p>
Samenwerking:	<p>KPC groep in verband met certificering</p> <p>Samenwerking diverse instanties/bedrijven in verband met groepsstage, waaronder bouwmarkten, vakantieparken</p> <p>Ouders (minimaal drie keer per jaar oudergesprekken, daarnaast tussentijds contact)</p> <p>Consultatie fysiotherapie en schoolarts</p> <p>Hulpverlening, Bureau Jeugd, jeugdreclassering</p> <p>Leerplichtambtenaar</p> <p>Mogelijkheid tot multidisciplinair overleg (frequentie afhankelijk van hulpvraag)</p> <p>Aanwezigheid docent bij behandelplanbesprekingen woongroepen</p> <p>Leerwerktrajecten regionaal</p> <p>Centra voor dagbesteding, waaronder de Liaan van Avelijn</p>

Arrangement van de school (3):	<p><u>Arrangement residentiele plaatsing klinische opname Karakter:</u></p> <p>De school heeft een aanpak voor leerlingen die via plaats bekostiging de school bezoeken. Het betreft hierbij klinisch opgenomen leerlingen van de kinder- en jeugdpsychiatrische kliniek Karakter . In een speciale klas, gesitueerd in het gebouw van VSO Het Mozaiek, wordt op verschillende didactisch niveaus invulling gegeven aan het adagium “1 kind, 1 plan” gedurende de maximaal vier maanden dat leerlingen via Karakter de school bezoeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene uitgangspunten instroom - Klinische opname bij Karakter Almelo in verband met psychiatrische
---------------------------------------	--

	<p>problematiek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incidenteel wordt in overleg met Karakter besloten om een leerling van de Crisisopname bij Karakter Almelo binnen dit arrangement te plaatsen - Didactisch niveau \geq 1 VMBO-BB niveau • Leeftijd leerlingen: 12-19 jaar. • Doelen afhankelijk van school van herkomst op basis van programma van regulier onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs. De doelen worden daarnaast in overleg met Karakter mede bepaald op basis van de belastbaarheid van de jongere. • Niveau leerlingen: VMBO-BB t/m VWO • Eindniveau: streven is om op didactisch gebied zo optimaal mogelijk aansluiting te houden bij de school van herkomst, rekening houdend met de belastbaarheid van de jongere en de effectieve onderwijstijd in verband met de klinische opname. Indien het didactisch niveau van de school van herkomst niet haalbaar wordt geacht, wordt het onderwijsperspectief vastgesteld en het aanbod hier op afgestemd. • Uitstroombestemmingen: uitgangspunt is terugkeer naar de school van herkomst zodra klinische opname is afgerond. Gedurende de plaatsing op het Mozaiek wordt getracht de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling (nader) in kaart te brengen. Indien op grond daarvan terugkeer naar de school van herkomst niet haalbaar wordt geacht wordt een nieuw ontwikkelingsperspectief bepaald en kan uitstroom/doorplaatsing plaatsvinden naar onder andere voortgezet speciaal onderwijs, OPDC of leerwerktraject.
Invulling van het arrangement op onderstaande gebieden:	
Deskundigheid:	<p>Afstemming tussen lid Commissie van Begeleiding Mozaiek en(behandelcoördinator) Karakter middels schooloverleg, behandelplanbesprekingen Inzet orthopedagoog en/of adjunct-directeur voor afstemming met school van herkomst Docenten met Master-SEN opleiding Inzet onderwijsassistenten bij praktijkvakken Advisering onderwijsgevend personeel door orthopedagoog Advisering docenten door adjunct-directeur op onderwijskundig vlak, waaronder methodes en didactisch niveau Dyslexiespecialist Inzet van/advisering door Commissie van Begeleiding bestaande uit directie, orthopedagogen, schoolarts en schoolmaatschappelijk werk mogelijk</p>
Aandacht en tijd:	<p>N= maximaal 10 Vaste mentor Theorievakken door vaste docent in stamlokaal Praktijkvakken door praktijkdocent en onderwijsassistent Leerlingen verblijven tijdens pauzes op het schoolterrein Pleinwacht voor schooltijd en tijdens pauzes Eten/drinken in de eigen klas Aangepast rooster: in verband met behandeling bij Karakter volgen de leerlingen 's ochtends onderwijs.</p>
Voorzieningen:	<p>Er wordt zoveel mogelijk gewerkt op het leerniveau en de boeken van de school van herkomst. Indien mogelijk maakt de leerling gebruik van de eigen digitale leeromgeving , om zoveel mogelijk aansluiting te houden bij de school van</p>

	<p>herkomst. Waar mogelijk wordt op school aangesloten bij de doelen uit het behandelplan. Doel is daarnaast de schoolgerelateerde vaardigheden van de leerling te vergroten.</p>
Gebouw:	<p>Apart klas gelokaliseerd in gebouw VSO Het Mozaiek, gesitueerd in vleugel nabij de ingang Beperking visuele prikkels in zowel gangen als lokalen Mogelijkheid tot individuele werkplekken Bijruimtes Afzonderlijke lokalen voor praktijkvakken Intern gymlokaal</p>
Samenwerking:	<p>Behandelcoördinator Karakter Docent Mozaiek heeft dagelijks contact met groepsleiding Karakter voor overdracht en bij bijzonderheden. School van herkomst: afstemming omtrent didactiek, overdracht van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in geval van terugkeer Voortgezet (speciaal) onderwijs, regionale leerwerktrajecten, OPDC's in verband met doorplaatsing</p>

<p>Arrangement van de school (4):</p>	<p><u>Arrangement residentiele plaatsing crisisopname Karakter: Paletklas</u> De school heeft een aanpak voor leerlingen die via plaatsbekostiging de school bezoeken. Het betreft hierbij leerlingen van de crisisopname van de kinder- en jeugdpsychiatrische kliniek Karakter, ook wel Palet genoemd . In een speciale klas, gesitueerd in het pand van Karakter, wordt gedurende de crisisopname op verschillende didactisch niveaus invulling gegeven aan het adagium "1 kind, 1 plan" . De opnameduur varieert van een paar dagen tot een paar maanden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene uitgangspunten instroom - Crisisopname bij Karakter Almelo in verband met psychiatrische problematiek - Op basis van beoordeling door Karakter wordt het kind/de jongere in staat geacht onderwijs te volgen binnen de Paletklas • Leeftijd leerlingen: 4 – 19 jaar • Doelen afhankelijk van school van herkomst op basis van programma van basisschool, regulier onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs. Doel van de plaatsing in de Paletklas is het op gang brengen danwel houden van de schoolgang en onderhouden en waar mogelijk uitbreiden van de didactische kennis van de leerling, rekening houdend met de belastbaarheid van de leerling en de aangepaste onderwijstijden binnen de Paletklas. • Niveau leerlingen: basisschool t/m VWO • Eindniveau: streven is om op didactisch gebied zoveel mogelijk aansluiting te houden bij de school van herkomst, rekening houdend met de belastbaarheid van de leerling en de effectieve onderwijstijd in verband met crisisopname. • Uitstroombestemmingen: uitgangspunt is terugkeer naar de school van herkomst zodra de crisisopname wordt beëindigd. Wanneer dit op grond van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling niet haalbaar wordt geacht wordt een nieuw ontwikkelingsperspectief bepaald en kan uitstroom/doorplaatsing plaatsvinden naar een andere
--	---

	(onderwijs)setting plaatsvinden.
Invulling van het arrangement op onderstaande gebieden:	
Deskundigheid:	Afstemming tussen lid Commissie van Begeleiding Mozaiek en(behandelaar-coördinator) Palet Docenten met Master-SEN opleiding Mogelijkheid aanwezigheid groepsleiding Palet in Paletklas ten behoeve van ondersteunende werkzaamheden
Aandacht en tijd:	N= maximaal 5 gelijktijdig Aangepast rooster: leerlingen volgen 's ochtends onderwijs in verband met behandeling
Voorzieningen:	Er wordt zoveel mogelijk gewerkt op het leerniveau en de boeken van de school van herkomst.
Gebouw:	Klas gesitueerd binnen het gebouw van Karakter, aangezien de leerlingen gezien hun problematiek op het terrein dienen te verblijven. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat de leerling tussentijds terugkeert naar het Palet of deels meedraait met het reguliere lesrooster. Beperking visuele prikkels in lokaal.
Samenwerking:	Behandelcoördinator Palet Docent Mozaiek werkt intensief samen met sociotherapeuten Palet. Sociotherapeut is indien nodig binnen de Paletklas aanwezig. School van herkomst: afstemming omtrent didactiek, overdracht van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Arrangement van de school (5):	<p><u>Arrangement schoolverzuimklas:</u> De school heeft een aanpak voor leerlingen die in hun onderwijs behoefte hebben aan aanpassingen binnen de school, gericht op het weer oppakken van de schoolgang. De schoolgang is gestagneerd op basis van angst en vermijding m.b.t. school. Belangrijke doelen van deze klas zijn het normaliseren van de schoolgang, het oppakken van schoolse vaardigheden en het versterken van het vertrouwen in eigen kunnen. De leerlingen hebben behoefte aan een zeer veilige en overzichtelijke omgeving en een pedagogisch aanbod dat werkt vanuit het in kleine stappen opdoen van succeservaringen, positieve bejegening van de jongeren, het bieden van fysieke nabijheid en zeer veel ruimte voor individuele aanpassingen/ uitzonderingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene uitgangspunten instroom <ul style="list-style-type: none"> - jongeren die langdurig (> een maand) school vermijden op basis van angst voor school en/of andere sociale omgevingen. - leeftijd 12 – 19 jaar Verwachting is dat er voor elke jongere hulpverlening (eerste-, tweede-, of derdelijns) betrokken is. • Primaire doel is het normaliseren van de schoolgang. Didactiek is in eerste instantie middel om de schoolgang op te pakken en wordt ingezet ter invulling van de dag. Didactische doelen zijn afhankelijk van school van herkomst op basis van het programma van regulier onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs. Indien duidelijk is dat de jongere na verblijf in dit arrangement binnen VSO het Mozaïek zal blijven, dan wordt het
---------------------------------------	---

	<p>onderwijsprogramma van de verwachte leerroute binnen het VSO gehanteerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didactisch niveau leerlingen: Praktijkonderwijs t/m VWO • Eindniveau: streven is om na het oppakken van de schoolgang te zoeken naar aansluiting bij de school van herkomst. Indien dit op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling niet haalbaar wordt geacht, wordt een nieuw ontwikkelingsperspectief bepaald. • Uitstroombestemmingen: regulier voortgezet onderwijs (waaronder OPDC), voorgezet speciaal onderwijs, vervolgonderwijs (ROC , waaronder VAVO), arbeid (leerwerktraject), dagbesteding.
Invulling van het arrangement op onderstaande gebieden:	
Deskundigheid:	<p>Docenten met specifieke expertise op het gebied van angst-problematiek. Schoolmaatschappelijk werk als brugfunctie tussen thuis, school en hulpverlening</p> <p>Advisering door orthopedagoog aan onderwijsgevend personeel en omtrent proces</p> <p>Advisering door adjunct-directeur op onderwijskundig vlak, waaronder methodes en didactisch niveau</p> <p>Consultatie bij schoolarts mogelijk</p> <p>Inzet van/advisering door Commissie van Begeleiding bestaande uit directie, orthopedagogen, schoolarts en schoolmaatschappelijk werk mogelijk</p>
Aandacht en tijd:	<p>Voorafgaand aan plaatsing intakegesprek met ouders/verzorgers en evt. school van herkomst, verlengde intake en milieu-intake</p> <p>N= maximaal 10</p> <p>Twee vaste docenten</p> <p>Vaste mentor</p> <p>Praktijkvakken door praktijkdocent en onderwijsassistent</p> <p>Mentorgesprekken</p> <p>Elke zes weken multidisciplinair overleg (MDO) met betrokkenen, waaronder de leerling zelf</p> <p>Afzonderlijke pauzes</p> <p>Aanwezigheid van docent(en) in pauzes</p> <p>Veel fysieke nabijheid bieden door vaste docenten</p> <p>Koffie- en theemomenten in de klas, sociale activering</p> <p>Toezicht bij verlaten school na schooltijd</p> <p>Mogelijkheid om voor schooltijd het schoolgebouw te betreden, waardoor de leerlingen niet op het plein hoeven te verblijven</p>
Voorzieningen:	<p>Er wordt bij start vaak gewerkt op het leerniveau en de boeken van de school van herkomst. Gedurende het traject wordt het onderwijsperspectief bepaald en het aanbod hierop afgestemd.</p> <p>Aangepast rooster</p> <p>Lestijden worden opgebouwd, waarbij de mogelijkheid bestaat om dit (zeer) gefaseerd te laten plaatsvinden</p> <p>Behandel- en interventieprogramma (Vriendenprogramma) voor angst- en stemmingsgerelateerde problematiek aanwezig</p> <p>Intern gymlokaal, gesitueerd nabij het klaslokaal</p> <p>Schoolbrede afspraken omtrent visualisatie (gebruik vast lettertype voor leerling communicatie, inzet digibord, klassenregels en lesrooster op papier e.d.).</p> <p>Vaste computers in theorielokaal</p>

Gebouw:	Leerlingen betreden het schoolgebouw via een afzonderlijke ingang. Klas is gesitueerd aan het einde van het schoolgebouw, dicht bij de eigen ingang en schoolplein. Jongeren kunnen hierdoor makkelijker onopvallend binnenkomen en weggaan. Daarnaast maakt situering aan het eind van de schoolvleugel het mogelijk om tegemoet te komen aan de behoefte van de jongere aan minder sociale druk/contact.
Samenwerking:	School pakt moeilijkheden binnen school op (plek om te oefenen), hulpverlening biedt ondersteuning m.b.t. problematiek breder dan school. Voor elke jongere wordt afstemming gezocht met de leerplichtambtenaar. Deze wordt op de hoogte gehouden van de aan- en afwezigheid en ook uitgenodigd voor de MDO's. Tevens samenwerking met school van herkomst, BJZO, jeugdreclassering, en andere instanties.

Ambities:

Welke ondersteuningsmogelijkheden wil en kan de school in de nabije toekomst realiseren (lieft met data, dus smart geformuleerd)?

Ten aanzien van de doelgroep van VSO Het Mozaiek Almelo:

- VSO Het Mozaiek heeft zich de afgelopen toespitst op het bieden van een passende onderwijsomgeving voor jongeren met forse internaliserende problematiek, waaronder Autisme Spectrum Stoornissen en angst- en stemmingsgerelateerde problematiek. Kernpunten hierbij zijn aanbod van veiligheid, structuur en voorspelbaarheid. Ambitie van het Mozaiek is ook de komende jaren een veilige onderwijsomgeving te blijven bieden voor bovengenoemde doelgroep.
- Ambitie is dat het Mozaiek een regionale functie blijft bekleden als het gaat om onderwijs aan jongeren met schoolverzuimproblematiek.
- Het Mozaiek wil de komende periode nagaan of en in welk tijdspad de doelgroep van de school verbreed kan worden. Hierbij wordt door ons als essentieel beschouwd dat onze opdracht voor alle leerlingen is en blijft om, zo thuis- en schoolnabij mogelijk, een leeromgeving te creëren die veiligheid biedt en een leeromgeving waarin de leerlingen tot maximale ontplooiing en leerprestaties kunnen komen. Ten aanzien van verbreding van de doelgroep wordt gedacht aan:
 - Leerlingen met cluster III gerelateerde problematiek die inpasbaar zijn in arrangement 1 (vervolgonderwijs) of arrangement 2 (route arbeid) van het Mozaiek.
 - Binnen de divisie VSO van Attendiz willen wij de komende jaren de samenwerking met De Passage intensiveren. Per 1 augustus 2014 start een pilot, waarbij diplomagerichte leerlingen van De Passage onderwijs zullen gaan volgen op het Mozaiek.
- Afhankelijk van ontwikkelingen binnen de kliniek van Karakter Almelo, stellen wij ons open om vraagrichter te werken bij residentiele plaatsingen en willen wij samen met betrokken instanties nagaan in hoeverre er onderwijsarrangementen opgesteld kunnen worden in samenwerking met de scholen van herkomst.

Ten aanzien van didactisch aanbod en arrangementen en in het kader van opbrengst gericht werken, stellen wij onszelf de volgende ambities:

- Ambitie is dat alle leerlingen binnen de route arbeid (arrangement 2) richting groen en facilitair, het schooljaar 2013/2014 VSO het Mozaiek Almelo met een certificaat van de KPC-groep verlaten.
- Tevens is onze ambitie dat leerlingen binnen de route arbeid (arrangement 2) richting bouwtechniek het schooljaar 2014/2015 VSO het Mozaiek Almelo verlaten met een certificaat houtbewerking van Kenniscentrum SH&M.

- Om zoveel mogelijk een doorgaande lijn in de ontwikkeling van onze leerlingen te bewerkstelligen stellen wij ons tot doel dat, in samenwerking met MOTA, voor onze leerlingen in de arbeidsgerichte route de doorgaande lijn richting een duurzame passende arbeidsplek en/of opleidingsplaats verbetert.
- Ten aanzien van leerlingen uit onze route vervolgonderwijs (arrangement 1) willen wij het hoogst haalbare uit een leerling blijven halen. Voor leerlingen binnen dit arrangement, met uitstroombestemming arbeid, is onze wens om in samenwerking met MOTA de leerlingen een ROC-niveau 1 of 2 diploma te laten behalen.

Ten aanzien van deskundigheidsbevordering personeel intern en extern:

- Ambitie is om de deskundigheid van docenten binnen het regulier onderwijs (CSG Het Noordik) te vergroten en zodoende binnen de symbiose die het Mozaiek met het Noordik heeft opgezet, zo optimaal mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van jongeren met (internaliserende) psychiatrische problematiek. De eerste stappen zijn hiertoe op leerlingniveau reeds in het schooljaar 2012/2013 gezet, middels observaties en adviesgesprekken door de orthopedagoog van het Mozaiek op CSG Het Noordik. Daarnaast vindt reeds bij de start van het schooljaar een overleg plaats tussen het Noordik en docent en zorgteamleden van het Mozaiek, waarbij leerlinghandvatten worden overgedragen naar de docenten van het Noordik.
- Ambitie is verdere scholing van het personeel van onze school in het omgaan met secundaire gedragsproblematiek bij jongeren met psychiatrische problematiek. De komende jaren worden de agressieregulerende protocollen onder de loep genomen. Een eerste aanzet hiertoe zal plaatsvinden in maart 2014.
- Positief benaderen van leerlingen en het benadrukken van sterke kanten achten wij essentieel om de leerling tot volle ontplooiing te kunnen laten komen. In het kader van deskundigheidsbevordering is ons doel dat hiertoe aandacht wordt besteed aan oplossingsgericht werken, handelingsgericht werken en handelingsgerichte diagnostiek en Positive Behavior Support. Aan laatstgenoemde zal tijdens een studiedag in mei 2014 aandacht worden besteed.
- Tot slot stellen wij ons tot doel om bij terug- en doorplaatsing van plaats bekostigde leerlingen, verzuimklasleerlingen en leerlingen uit arrangement 1 en 2, de ontvangende school te voorzien van handelingsgerichte adviezen en zodoende de ontvangende school te voorzien van handvatten om zo optimaal mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.